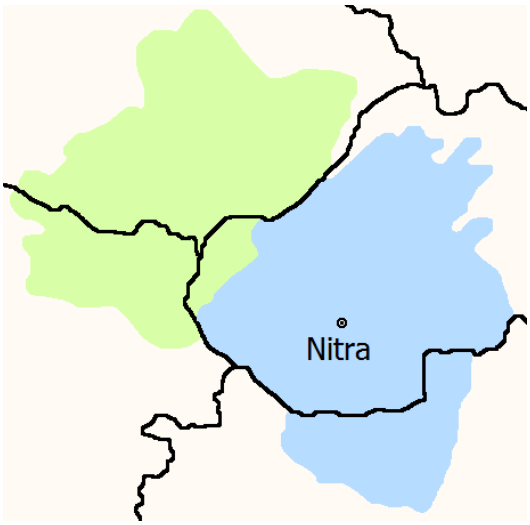
História Slovenska (Dejiny Slovenska) - 04.časť – Veľkomoravská ríša (Veľká Morava) :)

Na konci 8. storočia - prichádzali na územie Slovenska misionári z Franskej ríše.

Okolo roku 800 - vzniklo Nitrianske kniežatstvo a Moravské (Staromoravské) kniežatstvo.

Moravské kniežatstvo a Nitrianske kniežatstvo

Začiatkom 9. storočia - sa objavili prvé správy v análoch a kronikách Franskej ríše o východných Slovanoch.

Roku 805 - Karol Veľký zakázal vyvážať zbrane do krajín Slovanov a Avarov.

Okolo roku 828 - dal vládca Nitrianskeho kniežatstva – Pribina (800-861) vysvätiť kostolík pri Nitre (arcibiskupom Adalramom). Ide o najstarší známy kostol v celom Naddunajsku (Slovensko, Morava, Čechy).

Pribina

Okolo roku 831 - prijali vládca Moravského kniežactva – Mojmír I. (795-846) a jeho družina kresťansvo.

Mojmír I.

Roku 833 (pred májom) - Pribina, nitriansky knieža, bol Mojmírom I., kniežaťom Moravy, z Nitry vypudený. Spojením Staromoravského a Nitrianskeho kniežatstva vznikla Veľká Morava, nazývaná neskôr Veľkomoravskou ríšou. Pribina sa uchýlil do Zadunajska k franskému markgrófovi Ratbodovi.

Copyright © 2013 - 2024 Encyklopédia poznania

Roku 834 - pri delení ríše (západného) rímskeho cisára Ľudovíta I. vo Verdune, dostal bavorský kráľ Ľudovít Nemec celé východné Fransko, ďalej Sasko, Durínsko a barbarské národnosti panstva Avarov.

Roku 839 - Ľudovít Nemec, kráľ bavorský, venoval Pribinovi benefícium (majetok) okolo Sály (dnes Zala) v dolnej Panónii pri Blatenskom jazere, kde Pribina začal budovať Nové Mesto (dnes Zalavár v Maďarsku).

Rastislav

Roku 846 - Ľudovít Nemec, už ako kráľ východofranský, vtrhol na Moravu a zbavil Mojmíra I. vlády, dopomohol Rastislavovi (synovcovi moravského kniežaťa Mojmíra I.), zmocniť sa trónu. Vládcom Nitrianskeho kniežatstva sa stal Rastislavov synovec Svätopluk (840-894).

Svätopluk

Roku 855 - východofranský kráľ Ľudovít Nemec viedol s malým úspechom vojsko proti Rastislavovi (820-870), kráľovi Moravanov. Ľudovít nedobyl mestá opevnené pevnou hradbou. Na ústupe bol prenasledovaný Rastislavom, ktorý spustošil mnohé miesta na juh od Dunaja.

Roku 858 - bol uzavretý mier medzi Veľkou Moravou a Východofranskou markou, ktorej panovníkom bol v tom čase syn kráľa Ľudovíta Nemca Karolman.

Roku 861

- kniežа Rastislav žiadal od pápeža Mikuláša I. učiteľov ovládajúcich slovanský jazyk. Neuspel,

- počas vzbury najstaršieho kráľovského syna Karolmana proti otcovi zomrel Pribina. Jeho kniežatstvo zdedil syn Koceľ (833-876).

Copyright © 2013 - 2024 Encyklopédia poznania

Príchod Konštantína a Metoda podľa Martina Benku

Roku 863 - Rastislav požiadal Michala III., cisára Byzantskej ríše, aby mu poslal biskupa a učiteľov, ktorí by v slovanskom jazyku vysvetľovali kresťanské učenie. Na Veľkú Moravu prišli Konštantín, zvaný Filozof a jeho brat Metod, ktorí začali rozsiahlu misijnú kristianizačnú činnosť, pokresťančovanie medzi veľkomoravskými Slovanmi.

Konštantín a Metod

Roku 864 - Ľudovít Nemec, franský kráľ, v mesiaci auguste vyrazil s mohutnou brannou mocou za Dunaj a obkľúčil Rastislava v hrade, ktorý sa v reči onoho ľudu volal Dowina. V tomto prípade ide nesporne o hrad Devín, ktorý franské vojsko nedobylo a odtiahlo.

Roku 867 - svätí bratia Konštantín a Metod odišli z Veľkej Moravy.

Roku 868 - pápež Hadrián II. schválil slovienske preklady *Sv. Písma* a bohoslužobných kníh.

Roku 869, 14. 2. - zomrel v Ríme sv. Cyril.

Roku 869

- Pápež Hadrián II. poslal Metoda ako učiteľa k slovanským kniežatám Rastislavovi, Svätoplukovi a Koceľovi,

- vojvoda Karolman sa dvakrát zrazil s vojskami moravského kráľa Rastislava. Karolman bojoval proti Svätoplukovi, synovcovi Rastislava a údelnému kniežaťu v Nitre, bez väčších úspechov. Najmladší syn Ľudovíta Nemca Karol s vojskom napadol na Morave „onú nevýslovnú a všetkým starodávnym nepodobnú Rastislavovu pevnosť“, ale ju nedobyl.

Roku 870

Copyright © 2013 - 2024 Encyklopédia poznania

- Metod bol vymenovaný za misijného arcibiskupa a pápežského legáta Slovanov,

- knieža Svätopluk v máji zajal svojho strýca Rastislava a vydal ho Frankom, ktorí ho oslepili a poslali do kláštora, kde zomrel. Karolman vtrhol potom na Moravu, obsadil mestá a hrady, ulúpil kráľovský poklad a ustanovil za správcov tejto krajiny svojich markgrófov.

V rokoch 870-873 - arcibiskup Metod bol v internácii (na nútenom pobyte) v južnom Nemecku.

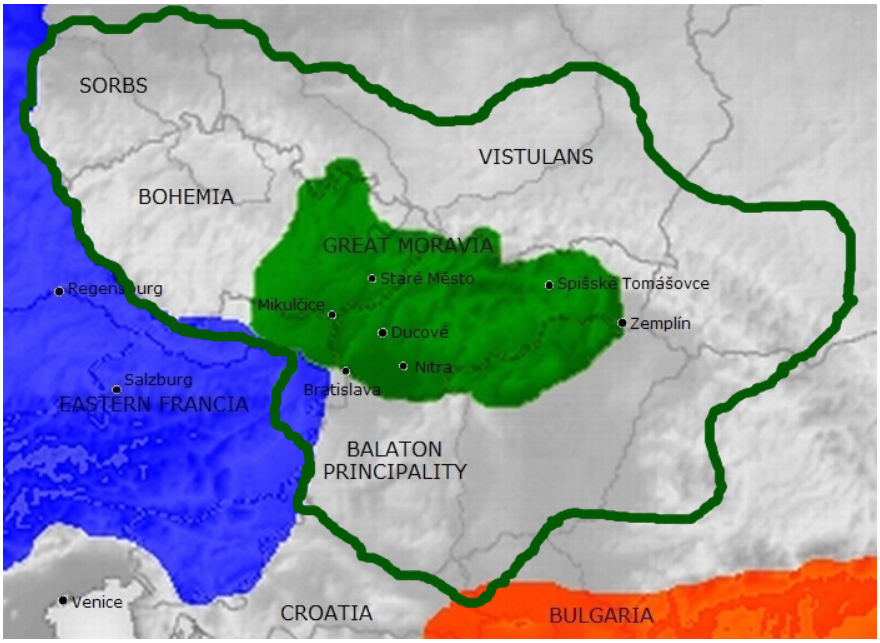
Roku 871 - Frankovia uväznili Svätopluka. Na Morave vypuklo protifranské povstanie na čele so Slavomírom. V tom čase Svätopluka prepustili z väzenia a postavili ho na čelo franského vojska, ktoré malo potlačiť vzburu moravského Slavomíra. Svätopluk sa však na Morave dohovoril so Slavomírom a Moravanmi, prešiel na ich stranu, a na čele moravského vojska porazil Frankov. Svätopluk I. (871-894) zasadol na kniežací stolec Moravanov.

Roku 874 - bol uzavretý Forchheimský mier medzi Svätoplukom a kráľom Ľudovítom Nemcom.

Roku 879 - Svätopluk obsadil české kniežatstvá. Bořivoj z rodu Přemyslovcov bol spolu so svojou manželkou Ľudmilou pokrstený na moravskom Velehrade. Svätopluk tiež obsadil Visliansko v Malopoľsku; jeho knieža bol taktiež pokrstený.

Roku 880, v júni - počas prítomnosti arcibiskupa Metoda v Ríme bola schválená slovanská liturgia a vytvorená veľkomoravská cirkevná provincia. Inými slovami, pápež Ján VIII. potvrdil Metodovi moravský arcibiskupský stolec a vysvätil Wichinga za nitrianskeho biskupa.

Roku 881 - došlo k bojom medzi starými Maďarmi a franským vojskom pri Viedni a pri Kulmite s ich spríbuzneným kmeňom - Kovármi.

Približná mapa jadra a maximálneho rozsahu Veľkej Moravy

Roku 883 - Svätopluk vojensky obsadil Panóniu (Zadunajsko).

Roku 885, 6. 4. - zomrel arcibiskup Metod. Za svojho nástupcu označil Gorazda.

Roku 886 - na Synode moravskej cirkvi prevzalo jej vedenie latinské duchovenstvo, ktoré vyhnalo kňazov slovanskej liturgie do cudziny. Starí Maďari spolu s vojskami východofranského kráľa Arnulfa pustošili kraje Moravanov.

Roku 889 - východofranský kráľ Arnulf a ugrofínnski nomádi napadli Moravu. Ich vojsko však bolo po porážkach nútené ustúpiť.

Roku 890

- odišiel (utiekol) biskup Wiching z Veľkej Moravy,

- východofranský kráľ Arnulf odstúpil Svätoplukovi vládu nad Českým vojvodstvom.

Copyright © 2013 - 2024 Encyklopédia poznania

Roku 892 - východofranské vojská na čele s Arnulfom znovu napadli Svätoplukovu Moravu, ktorú plienili počas štyroch týždňov. Moravu, v spojenectve s kráľom Arnulfom, napadli aj starí Maďari, boli však obkľúčení veľkomoravskými vojskami a len vďaka diplomacii Frankov boli oslobodení.

Roku 894, 17. 3. - zomrel Svätopluk I., pochovali ho v kostole Panny Márie. Maďari od východu prešli Dunaj a spustošili Panóniu. Na Svätoplukovo miesto nastúpil Mojmír II.

Roku 895 - české kniežatstvá sa odtrhli od Veľkej Moravy a v Regenburgu holdovali východofranskému kráľovi Arnulfovi.

Roku 896 - Moravania prijali na územie svojej ríše množstvo starých Maďarov a osadili ich medzi riekami Temeš, Maroš, Kriš a Tisu v dnešnom západnom Sedmohradsku.

Roku 898 - medzi Mojmírom II. a Svätoplukom II., synmi Svätopluka I., vznikli rozpory. Svätopluk II. požiadal o pomoc franské vojsko, ktoré však pustošilo moravské územie.

Roku 899 - Bavori vtrhli na Moravu a vyslobodili z väzenia knieža Svätopluka II. s jeho družinou a odviedli ich so sebou.

Roku 900 - Bavori v spojenectve s Čechmi napadli panstvo Moravanov, kde tri týždne plienili.

Roku 901 - na sneme v Rezne uzavreli mier vyslanci Mojmíra II. a vyslanci východofranského kráľa Ľudovíta IV.

Roku 902 - starí Maďari napadli Moravanov, boli však porazení a zahnaní na útek.

Roku 905 - Moravania opäť porazili starých Maďarov.

Roku 906 - starí Maďari napadli Moravu z Panónie a plienili ju.

Roku 906 - sa rozložila moc Mojmírovského rodu a rozpadla Veľkomoravská ríša.

Roku 907 - vojsko starých Maďarov zvíťazilo nad troma prúdmi bavorského vojska v bitke pri Bratislave. Týmto víťazstvom si zabezpečili hegemóniu (nadvládu) v celom priestore Karpatskej kotliny, ktorú vojensky ovládli v priebehu 10. a prvej polovice 11. storočia. Územie Slovenska sa dostalo do trvalej záujmovej sféry Uhorského štátu, v ktorom ako jeho integrálna súčasť zotrvalo až do roku 1918, keď vznikla Česko-Slovenská republika.

Copyright © 2013 - 2024 Encyklopédia poznania